

ÎNCHEIERE

18 septembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Sveatoslav Moldovan

examinând admisibilitatea recursului depus de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu,

în cauza de contencios administrativ, la acțiunea depusă de Vitalie Eremia împotriva Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești cu privire la obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins ca neîntemeiat apelul declarat de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu,

c o n s t a t ă:

La 17 octombrie 2018, Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești cu privire la obligarea furnizării informației, repararea prejudiciului moral și compensarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea cererii de chemare în judecată a relatat că, la 17 septembrie 2017, prin intermediul ÎS „Poșta Moldovei” a expediat Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești cerere privind acordarea informației existenței sau inexistenței datoriei pe numele său față de Primăria Lăpușna, r-nul Hîncești, sau pentru impozitul funciar și eliberarea avizului actului pentru efectuarea plății respective.

Cererea a fost recepționată la data de 19 septembrie 2018, fapt confirmat prin semnătura aplicată de către V. Bubuioc pe avizul poștal.

Cererea respectivă a fost generată în urma faptului că, în perioada aprilie – mai 2018, a fost telefonat de către o persoană de gen feminin, care s-a prezentat cu numele Secher și că activează în calitate de perceptor fiscal în cadrul Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești. Ultima i-a comunicat că înregistrează față de Primărie o datorie pe impozit funciar pentru perioada anilor 2011 - 2013 în suma de 240 de lei.

În contextul informației prezentate de către perceptorul fiscal Secher, în cadrul discuțiilor telefonice Vitalie Eremia a solicitat, expedierea pe adresa electronică personală eremia.vitalie@gmail.com avizul de plată cu datele bancare a beneficiarului, pentru achitarea datoriei, însă perceptorul fiscal a refuzat transmiterea

avizului, pe motiv că nu putea explica proveniența datoriei funciare la plata impozitului.

La 20 septembrie 2018, la adresa electronică, Vitalie Eremia a recepționat scrisoarea din partea receptorului fiscal Secher, prin care i s-a adus la cunoștință că apelul telefonic în perioada aprilie - mai 2018 a fost efectuat de către doamna Papanaga, și de fapt nu i s-a refuzat explicarea provenienței datoriei pentru impozitul funciar, menționându-i-se că anumite acte privind datoria pentru impozitul funciar, au fost expediate în or. Leova. Totodată, o persoană neidentificată a achitat în numele lui restanța la impozitul funciar.

Prin cererea din 17 septembrie 2018, Vitalie Eremia nu a solicitat Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești expedierea răspunsului la poșta electronică personală, aceasta fiind invocată la etapa apelului telefonic din perioada aprilie - mai 2018. Autorul mesajului electronic a indicat că conținutul dat nu este un răspuns oficial, fiind prezentă sintagma „dacă vă convine acesta este răspunsul meu”, fără a specifica cine este autorul mesajului, cine a fost responsabil pentru pregătirea răspunsului la cererea din 17 septembrie 2018.

Primăria com. Lăpușna, r-nul Hîncești urma să elibereze răspuns la cererea solicitantului în termen de 15 zile lucrătoare, conform art.16 din Legea privind accesul la informație, complet și la toate solicitările din cerere, pe care însă nu l-a primit, la fel ca și înștiințare privind prelungirea termenului de prezentare a informației solicitate.

Pe lângă prejudiciul material, Vitalie Eremia consideră că este îndreptățit la repararea prejudiciului moral pe care l-a estimat la suma de 1000 de lei, motivând prin faptul că a fost lipsit de posibilitatea de a obține în termeni legali prevăzuți de lege informația solicitată, datorită neprofesionalismului funcționarului din cadrul Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești, care a ignorat prevederile legii.

Repararea prejudiciului moral este determinat de suferințe psihice pe care le-a suportat, având starea de frustrare, disperare, disconfort cauzat de tergiversarea eliberării informației. Acestea i-au creat stare de tensiune internă permanentă, care în final poate duce apariția unor dereglări de sănătate, iar în cel mai rău caz apariția unor boli psihice.

Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu a solicitat constatarea încălcării termenului legal de furnizare de către Primăria com. Lăpușna, r-nul Hîncești a informațiilor oficiale, obligarea Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești la prezentarea informației privind existența sau inexistența anumitor datorii pe numele său privind impozitul funciar și eliberării avizului, actului pentru efectuarea plății impozitului funciar sau a altor plăți, repararea prejudiciului moral în sumă de 1000 de lei și compensarea cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Hîncești, sediul Central cererea de chemare în judecată s-a admis parțial.

S-a obligat Primăria com. Lăpușna, r-nul Hîncești să elibereze lui Vitalie Eremia informația privind existența sau inexistența anumitor datorii a lui pe impozitul funciar față de Primăria com. Lăpușna, r-nul Hîncești, după caz, avizul, actul pentru efectuarea plății la impozitul funciar sau a altor plăți.

S-a încasat din contul Primăriei com. Lăpușna, r-nul Hîncești în beneficiul lui Vitalie Eremia suma de 1000 de lei cu titlu de cheltuieli de asistență juridică apreciate ca fiind necesare și rezonabile.

S-a respins ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată în partea pretențiilor

privind repararea prejudiciului moral cauzat și compensarea diferenței neîncasate a cheltuielilor de asistență juridică.

La 28 decembrie 2018, Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu a depus cererea de apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central, prin care a solicitat casarea parțială a hotărârii primei instanțe în partea respingerii solicitărilor de încasare a prejudiciului moral și încasării parțiale a cheltuielilor de judecată în sumă de 1 000 de lei și constatării încălcării termenului legal de prezentare a informației, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond și încasarea din contul Primăriei com. Lăpușna a prejudiciului moral în mărime de 1 000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2158,25 de lei.

La 21 ianuarie 2019, Primăria com. Lăpușna, r-nul Hâncești reprezentată de avocatul Dumitru Marco a declarat apel împotriva hotărârii din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central solicitând casarea hotărârii primei instanțe și pronunțarea unei noi hotărâri de respingere a acțiunii.

Prin încheierea din 25 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău s-a restituit cererea de apel depusă de Primăria com. Lăpușna, r-nul Hâncești reprezentată de avocatul Dumitru Marco, din motivul neînlăturării neajunsurilor.

Prin decizia din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a conchis că prima instanță a elucidat pe deplin toate circumstanțele cauzei, a apreciat obiectiv și sub toate aspectele probele administrate la dosar, adoptând o hotărâre legală și întemeiată, aplicând și interpretând corect normele legale, iar cererea de apel declarată de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu este neîntemeiată. Astfel, instanța de apel a ajuns la concluzia de a respinge apelului declarat și de a menține hotărârea din 26 decembrie 2018 a Judecătoriei Hâncești, sediul Central.

La 30 mai 2019, Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu a declarat recurs nemotivat împotriva deciziei instanței de apel, solicitând în urma depunerii cererii de recurs motivate din 24 iulie 2019, admiterea recursului, casarea parțială a hotărârii primei instanțe, în partea neadmiterii parțiale a cheltuielilor de asistență juridică și în partea neadmiterii totale a prejudiciului moral suportat și a deciziei instanței de apel cu admiterea cererii de apel în partea respingerii solicitărilor de reparare a prejudiciului moral, compensarea cheltuielilor de judecată în mărime de 1000 de lei și constatării încălcării termenului legal de prezentare a informației, cu soluționarea prin decizie a problemei în fond și încasarea din contul Primăriei com. Lăpușna a prejudiciului moral în mărime de 1000 de lei și a cheltuielilor de judecată în sumă de 2158,25 de lei.

În motivarea cererii de recurs a indicat dezacordul cu decizia instanței de apel și hotărârea primei instanțe pe care le consideră ilegale și neîntemeiate.

În privința chestiunii privind cheltuielile de judecată, cuantumului admis de instanța de judecată a fost diminuat în mod arbitrar. Or, la materialele cauzei au fost anexate documente justificative privind lucrul efectuat de către reprezentantul recurentului în vederea protejării drepturilor și intereselor legitime ale clientului. Astfel, toate lucrările incluse în actul de primire-predare își regăsesc reflexia materială prin cererile formulate în instanța de judecată.

Consideră cheltuielile solicitate a fi încasate reale, odată ce a fost demonstrată legătura dintre prestarea serviciilor de asistență juridică calificată de către avocat, prin semnarea contractului de asistență juridică. În acest sens fiind incontestabil

faptul că asistența juridică a fost acordată în scopul apărării drepturilor și intereselor recurentului, fapt confirmat prin participarea nemijlocită a avocatului în ședințele de judecată și pledarea în admiterea acțiunii formulate de instanța competentă.

Cheltuielile de asistență juridică admise în cuantum de 1000 de lei, acoperă parțial acele cheltuieli suportate, iar conform actului de predare-primire a lucrului efectuat, suma menționată acoperă doar cheltuielile de transport, dar nu și întocmirea cererii de chemare în judecată și participarea avocatului la ședințele de judecată.

Motivarea instanței de apel la capitolul cheltuieli de asistență juridică este vagă, bazată pe interpretarea limitativă a prevederilor legale, cercetarea superficială a materialelor dosarului și aplicarea eronată a prevederilor CEDO în materia încasării cheltuielilor de asistență juridică.

Cu privire la pretenția privind cuantumul prejudiciului moral, consideră că a fost diminuat ilegal cu depășirea cadrului normativ relevant ca rezultat al examinării superficiale a cauzei.

Mai mult, instanța de apel nu s-a expus asupra tuturor solicitărilor formulate de către reclamant și anume pe marginea constatării încălcării termenului legal de prezentare a informației solicitate de Vitalie Eremia.

Așadar, instanța de apel în mod superficial a examinat cauza civilă privind încălcarea dreptului de acces la informație, invocând argumente formale, iar în unele cazuri lipsesc argumentările corespunzătoare.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că prezentul litigiu a fost soluționat în baza Legii contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Prin Legea nr. 116 din data de 19 iulie 2018, a fost adoptat Codul administrativ al Republicii Moldova.

Conform art. 257 alin. (1) din Codul administrativ, prezentul cod intră în vigoare la 01 aprilie 2019, iar potrivit alin. (2), la data intrării în vigoare a prezentului cod se abrogă Legea contenciosului administrativ nr. 793 din 10 februarie 2000.

Conform art. 258 alin. (3) din Codul administrativ, procedurile de contencios administrativ inițiate până la intrarea în vigoare a prezentului cod se vor examina în continuare, după intrarea în vigoare a prezentului cod, conform prevederilor prezentului cod. Prin derogare, admisibilitatea unei astfel de acțiuni în contenciosul administrativ se va face conform prevederilor în vigoare până la intrarea în vigoare a prezentului cod. Prevederile prezentului alineat se vor aplica corespunzător pentru procedurile de apel, de recurs și de contestare cu recurs a încheierilor judecătorești.

Din sensul normei de drept enunțate urmează că legiuitorul a optat pentru principiul aplicării imediate a noilor reglementări procedurale, însă rezultând din aceeași normă legală, completul specializat va examina admisibilitatea cererii de recurs prin prisma prevederilor Codului de procedură civilă, având în vedere că prezenta procedură de contencios administrativ a fost inițiată până la intrarea în vigoare a Codului administrativ.

Conform art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Instanța de apel transmite neîntârziat Curții Supreme de Justiție recursul împreună cu dosarul judiciar. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la

notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Din materialele cauzei rezultă că copia deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost expediată în adresa părților la 05 iulie 2019.

Date care ar confirma recepționarea deciziei din 28 mai 2019 a Curții de Apel Chișinău de către Vitalie Eremia și avocatul Sandu Grosu la materialele dosarului lipsesc.

În aceste circumstanțe, recursul declarat de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu la 30 mai 2019 și 22 iulie 2019 se consideră în termen.

Examinând temeiurile recursului depus de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ din cadrul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din următoarele motive.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

În conformitate cu art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul depus de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul depus se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII din Codul de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 din Codul de procedură civilă, însă, din recursurile depuse nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebai și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu.

În conformitate cu art. 193, 195, 230 și 258 alin. (3) din Codul administrativ, art.270, 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) din Codul de procedură civilă, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e :

Recursul depus de Vitalie Eremia reprezentat de avocatul Sandu Grosu, se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Sveatoslav Moldovan